

เสริมทักษะพื้นฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาไทย สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ ๑
ชุด อ่านคล่อง เขียนได้ ใช้เป็น เล่ม ๙

เมล็ดข้าว วิเศษ

โดย ชิตี ศรีสุวรรณ

คำนำ

หนังสือชุด เสริมทักษะพื้นฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาไทย สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ ๑ ชุด อ่านคล่อง เขียนได้ ใช้เป็น นี้ พัฒนามาจากชุด ผูกเสริมทักษะการเรียนรู้ภาษาไทยด้วย นิทาน สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ ๑ ซึ่งพิมพ์ครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๕ โดยในฉบับปรับปรุงใหม่นี้ ได้เพิ่มเติมเนื้อหาและแบบฝึกหัด พร้อมภาพประกอบสีสวยงามทั้งเล่ม เป็นนวัตกรรมสำหรับ เสริมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนด้านภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน โดยกำหนดสาระการเรียนรู้ไว้ ๕ สาระด้วยกัน คือ

สาระที่ ๑ การอ่าน

สาระที่ ๒ การเขียน

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษา

สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม

หนังสือชุดนี้ ผู้เขียนมุ่งหวังให้เป็นแบบอย่างในการผลิตนวัตกรรมเพื่อการสอนสำหรับ ครู – อาจารย์ หรือผู้ปกครองนำไปสอนซ่อมเสริมการเรียนรู้ภาษาไทยให้กับลูกหลานได้ เพราะ มีเนื้อหาสาระและแบบฝึกให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ครบทั้ง ๕ สาระ เพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านสติปัญญา ร่างกาย บุคลิกภาพ รวมถึงทักษะด้านต่างๆ เช่น ทักษะทางสังคม จริยธรรม คุณธรรม อีกทั้ง ค่านิยมอันดีงาม ในแต่ละกิจกรรมการเรียนรู้จะกระตุ้นให้ผู้เรียนได้คิด เพราะมีการบูรณาการ ในกลุ่มสาระเดียวกันนำไปสู่กลุ่มสาระอื่นๆ ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น การสัมพันธ์กับกลุ่มสาระอื่นเป็นไปตามธรรมชาติ โดยคำนึงถึงความต้องการทางสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่ง และเป็นผู้อยู่ในสังคมอย่างมีความสุข ขณะเดียวกันก็ทำให้ สังคมเป็นสุขด้วย

สำนักพิมพ์สภาพรblick

จากผู้เขียนถึงครูผู้สอนและผู้ปกครอง

การเรียนรู้ภาษาไทยเป็นพื้นฐานสู่การที่จะเรียนรู้กลุ่มสาระอื่นๆ หากผู้เรียนไม่มีทักษะการใช้ภาษาไทยแล้ว จะเกิดปัญหาต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างยิ่ง จึงจำเป็นที่ครูผู้สอนจะต้องคิดค้นสื่อหรือนวัตกรรมต่างๆ เข้ามาช่วยให้ผู้เรียนได้เห็นเป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น แนวทางการเรียนรู้ภาษาไทยด้วยนิทานเป็นหนทางหนึ่งที่ครูผู้สอนและผู้ปกครองจะช่วยให้ลูกศิษย์หรือลูกหลานได้ฝึกฝนทักษะการฟัง การพูด การดู การอ่าน และการเขียน เพราะนิทานให้ความบันเทิง ความสนุกสนาน และแฝงไว้ด้วยข้อคิด คุณธรรม จริยธรรมอันดีงาม หล่อหลอมจิตใจให้ผู้เรียนเป็นคนดี

หนังสือชุด เสริมทักษะพื้นฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาไทย สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ ๑ ชุด อ่านคล่อง เขียนได้ ใช้เป็น เหมาะที่ผู้ปกครองจะมีไว้ให้ลูกหลานได้อ่าน เพื่อสาระบันเทิง และทำกิจกรรมท้ายเล่ม เพื่อทบทวนความรู้ที่ได้เรียนมาแล้วจากในโรงเรียน บุตรหลานของท่านจะได้ใช้เวลาว่างสำหรับการเรียนรู้ภาษาไทยให้เกิดทักษะและเข้าใจในการเรียนรู้ภาษาไทยยิ่งขึ้น

ผู้เขียนขอขอบคุณครู - อาจารย์ผู้สอน และผู้ปกครองที่มองเห็นประโยชน์ของชุดฝึกเสริมทักษะการเรียนรู้ภาษาไทยนี้ และได้นำไปใช้กับศิษย์และลูกหลาน เพื่อดำรงไว้ซึ่งภาษาไทยอันเป็นมรดกของชาติไทยเราตลอดไป

ด้วยความขอบคุณยิ่ง
โชติ ศรีสุวรรณ

เมล็ดข้าววิเศษ

กาลครั้งหนึ่ง มีเรื่องเล่าว่า ก่อนนั้นเมล็ดข้าวมีขนาดโตเท่าผลมะพร้าว อีกทั้งพอสุกเหลืองเต็มที่แล้ว พระแม่โพสพซึ่งเป็นเทพีต้นข้าว ก็ะบันดาลให้เมล็ดข้าวบินไปเข้ายุ้งข้าวของชาวนาเอง ทั้งนี้ด้วยความเมตตาปราณีของพระแม่โพสพที่ไม่อยากให้ชาวนาทั้งหลายต้องเหน็ดเหนื่อยมากนักเอง

ต่อมามีชาวนาผัวเมียคู่หนึ่ง หลังจากทำนาเสร็จแล้ว ก็ไม่ใส่ใจต้นข้าวในนา ปล่อยให้หญ้าขึ้นรกท่วมต้นข้าว ด้วยชาวนาผู้เป็นผัวก็เอาแต่กินเหล้าเมายาหัวราน้ำทุกวัน ฝ่ายเมียก็เพลินเล่นการพนันตั้งแต่เช้ายันค่ำ ถ้าหากวันใดเงินขาดมือ ทั้งสองคนจะชนข้าวในยุ้งไปขาย เพื่อให้มีเงินกินเหล้าและเล่นการพนันต่อไปอีก สองผัวเมีย

ประพฤติตัวเช่นนี้จนข้าวในนาออกรวงสุกเหลืองแก่เต็มทุ่ง ก็ไม่เอาใจใส่
ต้นข้าวรอรวันที่ทั้งสองทำพิธีเรียกขวัญข้าว เพื่อเชิญขวัญพระแม่โพสพ
ให้บันดาลเมล็ดข้าวบินไปเข้ายังข้าวดังที่เคยทำมา ซึ่งพิธีเรียกขวัญข้าวนั้น
ชาวนาจะต้องเตรียมเครื่องบูชา มีบายศรี หัวหมู หมากพลู มะพร้าว
กล้วย อ้อย และส้มสุกลูกไม้ ของคาวหวาน ชาวนาจะต้องปักกวาดลาน
บ้าน ทำความสะอาดยุ้งข้าวและบริเวณรอบๆ ไร่คอย แต่ชาวนาสองผัวเมีย
หาได้เอาใจใส่ไม่ คงมัวเพลินอยู่กับอบายมุขซึ่งเป็นทางแห่งความเสื่อมเสีย
โดยไม่ได้ตระเตรียมจัดทำแต่ประการใด

ครั้นพระแม่โพสพพาเมล็ดข้าวมาถึงยุ้งข้าวของสองผัวเมียก็พบกับ
ความผิดหวัง เพราะประตูยุ้งข้าวก็ไม่เปิดไว้คอย พระแม่โพสพรู้สึกน้อยใจ
ที่เฝ้าอุทิศสำหรับรักษาต้นข้าวให้งอกงามตลอดฤดูกาล นกหนูหนูแมลงก็ไม่ให้
รบกวน ดูเลขนาตนี้แล้วยังไม่เห็นคุณค่า พระแม่โพสพจึงปล่อยทิ้ง
เมล็ดข้าวให้หล่นเกลื่อนกลาดเต็มลานหน้ายุ้งข้าว

ตอนเย็นเมื่อเมียชาวนากลับมาจากเล่นการพนัน เห็นเมล็ดข้าวอยู่ใน
สภาพเช่นนั้นก็โกรธยิ่งนัก นางเอ่ยวาจาตำหนิอย่างไม่เป็นมงคล พร้อมกับ
ใช้มิดโต้คมกริบฟัน ฉับ...ฉับ... สับลงบนเมล็ดข้าวเป็นชิ้นเล็กๆ ปาก
ก็พรวดคำด่าอย่างอารมณ์เสีย

“นี่...นี่...ฟันให้ละเอียดซะเลย มาจนถึงบ้านแล้ว ยังไม่ล่อยเข้ายัง ให้เรียบร้อย เล่นตัวตีนัก” นางระบายอารมณ์กับเมล็ดข้าวอย่างหัวเสีย เพราะวันนี้นางเล่นการพนันเสียจนหมดตัวนั่นเอง

พระแม่โพสพไม่พอใจการกระทำของเมียชานาที่ไม่รู้จักบุญคุณข้าว น้ำซึ่งกินอยู่ทุกวัน ทำให้มีเลือดเนื้อมีชีวิตอยู่ได้ก็เพราะข้าวทุกเมล็ด ต่อมา พระแม่โพสพจึงปล่อยให้ชานาต้องเหน็ดเหนื่อยจากการทำนา ต้องไถ ต้องคราดหว่านดำและหาบขนเก็บขึ้นยั้งเอง ต้องทำงานกร่ำแดดฝน จึงจะมีข้าวไว้กินเลี้ยงชีวิต นับตั้งแต่นั้นมา การทำนาของชานาจึงต้องใช้แรง เหน็ดเหนื่อย และข้าวที่หุงกินก็เป็นเมล็ดเล็กๆ ดังที่เห็นอยู่ทุกวันนี้

ฝึกอ่านคำในเรื่อง

กล้วย	การพนัน	เกลื่อนกลาด
โกรธ	ขวัญข้าว	ขนาด
คำ	คาวหวาน	เครื่องบูชา
ความสะอาด	คมกริบ	เชิญ
เข้า	เมตตาปราณี	เด็ด
ต้นข้าว	ตลอด	ตระเตรียม
ไถคราด	เนื้อ	เหน็ดเหนื่อย
นกหนู	บันดาล	บริเวณ
ประดู่	ปล่อย	ประพฤติ
ปิดกวาด	เพลิน	พรา
ฝน	พัน	แม่โพสพ
เมล็ด	มะพร้าว	มีดโต้
หมากพลู	หั่วหมู	ยั้งข้าว
ระบายอารมณ์	เรียก	รักษา
เรียบร้อย	เลี้ยง	ลานบ้าน
ลูกไม้	เลือด	เสียม
เสร็จ	ล้ม	สุก
หมากพลู	หล่น	อบายมุข
อ้อย	อุตสำหรับ	

